

วันชัย วงษา 2550: ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ของเกษตรกรที่ทำนา
ในจังหวัดชัยนาท ปรินญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การใช้ที่ดินและการจัดการทรัพยากร
ธรรมชาติอย่างยั่งยืน) สาขาการใช้ที่ดินและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน
โครงการสหวิทยาการระดับบัณฑิตศึกษา ประชานกรรมการที่ปรึกษา:
ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ปิยะ ดวงพัตรา, Ph.D. 146 หน้า

การวิจัยโดยการสัมภาษณ์เกษตรกรที่มีอาชีพทำนาปี และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ ได้มี
การดำเนินการ ในจังหวัดชัยนาท ในปีเพาะปลูก พ.ศ. 2548 วัตถุประสงค์สำคัญ เพื่อศึกษาปัจจัย
ที่มีผลต่อการยอมรับและไม่ยอมรับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ 3 ชนิด คือ ปุ๋ยคอก ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ และปุ๋ยหมัก
อัดเม็ด ของเกษตรกรในการปลูกข้าวนาปี

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่ทำให้กลุ่มเกษตรกรที่ยอมรับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์
ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในการปลูกข้าว ได้แก่ ความสะดวกในการจัดหาหรือผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้ตัวเอง
รองลงมา คือ ความต้องการลดต้นทุนการผลิตเพราะปุ๋ยเคมีมีราคาแพง มีเพื่อนบ้านแนะนำ/ชักจูง
และหน่วยราชการ/องค์กรเอกชน แนะนำ ส่งเสริม ส่วนข้อจำกัดที่สำคัญที่สุดที่ทำให้กลุ่มเกษตรกร
ที่ไม่ยอมรับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ไม่ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ก็เพราะเกษตรกรมีความคุ้นเคยกับการใช้ปุ๋ยเคมี
คืออยู่แล้ว รองลงมา คือ เกษตรกรไม่เชื่อว่าการใช้ปุ๋ยอินทรีย์จะได้ผลดีจริง ไม่มีใครแนะนำ และ
ยังไม่รู้จักการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ดีพอ หรือไม่มีความรู้เลย

องค์กรภาครัฐ หมอคนอาสา และองค์กรภาคเอกชนที่มีส่วนร่วม มีความคิดเห็นว่
การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมี จะทำให้การใช้ปุ๋ยในนาข้าวมีประสิทธิภาพมากกว่าการใช้ปุ๋ยเคมี
อย่างเดียว นอกจากนี้ยังมีความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจและช่วยรักษาสภาพแวดล้อมในนาข้าวด้วย

ลายมือชื่อนิติติ

ลายมือชื่อประธานกรรมการ

24 / 12 / 50